

Vlaamse Stichting
VERKEERSKUNDE

**Zoek voor deze nieuwsbrief een gepaste naam
en win onderstaande prijs!**

Driemaandelijkse nieuwsbrief van de Vlaamse Stichting Verkeerskunde Stuurgroep Onderwijs

RING RING...

Eindelijk is het zover: jouw rechtstreekse verbinding met de Stuurgroep Onderwijs van de Vlaamse Stichting Verkeerskunde (VSV).

VSV, Stuurgroep Onderwijs?

De VSV werd in 1990 bij decreet opgericht door het Vlaams parlement. De toenemende mobiliteitsproblematiek maakte het immers noodzakelijk om meer mensen te vormen betreffende verkeerskunde.

De VSV is bedoeld als centrum waar kennis wordt ontwikkeld en verspreid, waarbij zij verkeers- en mobiliteitsopvoeding als een belangrijke taak ziet. Wie vandaag de jongeren sensibiliseert voor een verantwoorde vervoerskeuze en een correct verkeersgedrag, legt de basis voor een duurzame mobiliteits-

Agenda

Mobiliteitskampen,

domein Roosendaal te Sint-Katelijne-Waver.

9 en 10-jarigen:

11/08-14/08 en 16/08 – 19/08

11 en 12-jarigen:

20/08 – 23/08 en 24/08 – 27/08

Organisatie

Provincie Antwerpen, Fietsersbond vzw
en Vlaamse Stichting Verkeerskunde

Info en inschrijvingen

Provincie Antwerpen
Dienst mobiliteit – Kris Rockelé
Koningin Elisabethlei 22
2018 Antwerpen
Tel: 03/240 55 29
Mail: biesieklette@provant.be

Wil je op school praktische verkeers- en mobiliteitseducatie geven, maar heb je het materiaal niet voorhanden?

Doe dan mee aan onze wedstrijd en misschien maakt jouw school kans op dit handig oefenmateriaal!

Wat moet je doen? Heel eenvoudig! **Zoek een originele, leuke naam voor de nieuwsbrief.** Stuur het voorstel + de gegevens van de school vóór 30 juni door naar info@verkeerskunde.be.

Wij bekijken ze allemaal en kiezen de leukste eruit. De winnaar ontvangt het materiaal en staat in onze volgende nieuwsbrief!

ontwikkeling. Om deze doelstelling hard te maken werd in 1993 binnen de VSV de Stuurgroep Onderwijs opgericht. Dit is een overlegplatform dat bestaat uit verkeers- en onderwijsdeskundigen. Met deze nieuwsbrief wil de Stuurgroep Onderwijs haar doelstellingen en haar aanbod voor praktische verkeers- en mobiliteitseducatie voorstellen en u op de hoogte houden van de nieuwste ontwikkelingen.

Viermaal per jaar zal dit informatieblad in de bus van je school vallen. Maar voor we echt goed van start kunnen, hebben we jouw medewerking nodig! We zijn namelijk nog op zoek naar een gepaste naam voor onze nieuwsbrief. Daarom bovenstaande wedstrijd.

Inhoud

Koning Fiets	2
Op bezoek bij...	2
Zeven nieuwe verkeersbrevetten	3
Verkeersnieuwtjes	3
Tips voor activiteiten	3
Keep it simple! Stoeprandstroken	4

Koning Fiets

De auto domineert ons dagelijks verplaatsingsgedrag. Een autorit is toch ook zo gemakkelijk, comfortabel, snel en bovendien kom je niet bezweet aan. Nochtans is de vierwieler lang niet het snelste vervoermiddel. Getuige hiervan zijn de mobiliteitswedstrijden die de Fietsersbond vzw op 8 mei 2004 in acht verschillende dorpen en steden organiseerde.

Een automobilist, fietser, voetganger en/of gebruiker van het openbaar vervoer legden een parcours af langs dagelijkse locaties zoals een supermarkt, de bakker, de bibliotheek of het postkantoor. Of: zij verplaatsten zich van punt A naar punt B. De wedstrijden werden in acht verschillende dorpen en steden gehouden: Brugge, Sint-Niklaas, Brakel, Lint, Oudenaarde, Waregem, Dilbeek en Tervuren.

De resultaten van deze wedstrijden waren verrassend. De Fietsersbond kon voorspellen dat de

fiets veel kans had om het in snelheid te winnen van de auto en het openbaar vervoer, zeker in

	Fietser	Automobilist	Openbaar Vervoer	Voetganger
Brugge	11' 55"	19' 36"	21' 36"	
Sint-Niklaas	7' 50" – 10' 32"	40' 50"		21' 54"
Lint	12' 00"	14' 30"		17' 00"
Tervuren	20' 00"	30' 00"	45' 00"	
Brakel	20' 00"	25' 45"		
Oudenaarde	13' 14"	26' 07"		
Dilbeek	23' 00"	33' 00"		
Waregem	42' 00"	55' 00"		60' 03"

@ www.fietsersbond.be

Op bezoek bij...

Meer en meer kinderen worden met de wagen afgezet aan de schoolpoort. De 'achterbankgeneratie' is daarvan het gevolg. Dit moet veranderen! Fietspooling kan al een eerste stap in de goede richting zijn. Daarom gaan we op bezoek bij Paul Michielsens, verkeersouder en coördinator van fietspooling in Loenhout. Bovendien begeleidt hij voor de VSV ook andere scholen die fietspooling willen opstarten. Een man die zijn vak kent.

Kunt u kort uitleggen waarom u met fietspooling gestart bent?

Ik bracht regelmatig mijn kinderen en die van de burens met de fiets naar school. Ik zag andere fietsende kinderen zonder begeleiding onverantwoordelijke dingen doen. Dit maakte me zorgen. Daarom ben ik, samen met de directie en enkele ouders, gaan nadenken over een fietsbegeleiding voor alle kinderen.

Leerkrachten en ouders denken vaak dat het organiseren van fietspooling veel werk vraagt. Is dat zo?

Je hebt twee voortrekkers nodig. Dan denk ik vooral aan ouders die logistieke en morele steun krijgen van de school. Zij zitten een drietal momenten rond de tafel om de startbrief, fietspoolgroepen en routes uit te stippelen. Als zij op een gestructureerde en weloverwogen manier te werk gaan, is de kans op succes zeer groot. Dus, wat is veel werk? Het is het echt wel waard!

Hoe gaat u, in grote lijnen, te werk?

Je eerste motivatiebrief aan de ouders en kinderen is zeer belangrijk. Als die volledig is,

heb je de gegevens van alle kinderen en potentiële begeleiders. Met die informatie ga je, op papier, mogelijke kinderen en begeleiders samenbrengen. Je schrijft een veilige route uit. Je noteert de dagen wanneer wie fietspoolt. Dit hoeft in een startfase niet dagelijks te zijn. Dan pas maak je een afspraak met de fietspoolbegeleiders om alles te overlopen en mogelijk ergens bij te sturen. De contracten kunnen opgesteld worden. Zo, we zijn vertrokken!

Men geeft maar al te graag verschillende tegenargumenten. Vb. 'Het is te gevaarlijk'. Wat is uw mening daarover?

Met een groep kinderen die allemaal een fluorescerend hesje aan hebben en geflankeerd worden door een volwassen begeleider, ben je heus wel zichtbaar in het verkeer. Het begrip 'gevaar' krijgt dan een relatieve betekenis.

Welke verzekering moeten scholen afsluiten?

De kinderen zijn automatisch verzekerd via de school. Voor de fietspoolbegeleiders kan de school een bijkomende verzekering afsluiten zoals dat ook gebeurt met zwemmoeders, leesmoeders, oudervereniging, etc. Dit kost maximum drie euro per persoon en mag dus geen struikelblok vormen. De verzekering zal trouwens sneller bijspringen wanneer zij weet dat het om zwakke weggebruikers gaat die in een poolgroep rijden. Je wordt immers beter opgemerkt en er is een begeleider die getuige kan zijn. Tot hiertoe heb ik nog geen ongeval moeten doorgeven.

Bedankt Paul en nog veel succes met uw verdere activiteiten.

Scholen die geïnteresseerd zijn om fietspooling op te starten, kunnen hierover een gratis begeleiding krijgen. Neem contact op met de VSV op het nummer 015/44 65 50 of neem rechtsreeks contact op met Paul Michielsens: dibrejo@hotmail.com, 03/669 91 14 of 0473/473 09 54

Zeven nieuwe verkeersbrevetten

Op dinsdag 30 maart 2004 reikte Vlaams minister Bossuyt in Desselgem de eerste verkeersbrevetten van de VSV uit. Met de verkeersbrevetten voor basisscholen wil de VSV kinderen grondig voorbereiden op hun deelname in het verkeer, zowel de voetgangers als de fietsers. De VSV helpt en ondersteunt al tien jaar scholen die werk maken van praktijkgerichte verkeers- en mobiliteitseducatie. Om hen nog meer houvast te geven, werden nu zeven verkeersbrevetten ontwikkeld.

Deze brevetten (één kleuteronderwijs, zes lager onderwijs) moeten leerkrachten stimuleren om van hun verkeerslessen praktijklessen te maken. Jonge verkeersdeelnemers worden door het behalen van een brevet beloond voor hun inzet, kennis en vaardigheid. Een brevet wordt toegekend wanneer een leerling voldoende fiets-, stap- en verkeersvaardig is. Vergelijk het met het uitreiken van een rijbewijs aan bromfietzers, motorrijders en automobilisten. Het examen centrum kent het rijbewijs toe omdat de bestuurder de test met succes heeft afgelegd, maar is niet aansprakelijk wanneer die bestuurder later een ongeval veroorzaakt. Zo ook bij de verkeersbrevetten. Tijdens de test toont een

d e e l n e m e r z i j n / h a a r vaardigheid en verkeerskennis op dat moment.

Een brevet is een aanmoediging, een beloning voor het gepresteerde.

Het eerste brevet van **'Meestapper'** is een voetgangersbrevet dat kleuters op het einde van de kleuterschool kunnen behalen. Zij tonen vaardigheden als 'stappen op het trottoir' en 'stoppen aan de stoeprand', vaardigheden die ze samen met een volwassene uitvoeren. De brevetten **'Startstapper'**, **'Vaardige stapper'** en **'Superstapper'** kunnen kinderen behalen in de lagere school. Ze tonen individueel hoe vaardig ze zijn bij het oversteken en het stappen, al dan niet op het trottoir.

Verder kan een kind in de lagere school drie fietsbrevetten halen. Eerst is men **'Startfietser'**, dan **'Vaardige fietser'** en ten slotte **'Superfietser'**. Bij de eerste twee fietsbrevetten ligt het accent nog meer op fietsvaardigheid. De 'Superfietser' moet echter tonen dat hij of zij een aantal verkeersvaardigheden beheerst die nodig zijn om op een veilige manier aan het verkeer te kunnen deelnemen.

Praktisch

De brevetten kosten € 0,25 per stuk. Vanaf een bestelling van 40 brevetten ontvangt u gratis de brochure "Met de klas de straat op" (waarde € 8,50), een geschikte handleiding om de vaardigheden van de brevetten in te oefenen.

Voor meer inlichtingen kan u terecht bij de Vlaamse Stichting Verkeerskunde, Bruul 101, 2800 Mechelen, Tel 015/44 65 50, fax. 015/ 44 65 59, info@verkeerskunde.be, www.verkeerskunde.be

Tips voor activiteiten

Nu de zomer voor de deur staat, breken er mooie (fiets)dagen aan. Met een klein beetje organisatie kan je al snel een leuke, boeiende verkeersdag organiseren.

Hoe de dag invullen?

Leerkrachten zijn zeer vindingrijk wanneer het op organiseren aankomt. De voorbije jaren vonden in Vlaanderen in tal van scholen boeiende, leuke en waardevolle verkeers-

activiteiten plaats tijdens verkeersdagen en verkeersweken. Een verkeersquiz, Miss en Mister fluoverkiezing, technologielessen over de fiets, politiebezoek, fietsvaardigheids-oefeningen, ... Dit is slechts een greep uit de ideeën die we hebben verzameld in de brochure **'Van verkeersdag tot verkeersweek'**. U kan de brochure bestellen bij de VSV voor € 8,50.

Verkeers-nieuwtjes

Sinds 1 januari 2004 is de verkeerswetgeving aanzienlijk veranderd. Ook voor scholen zijn een aantal wijzigingen van belang.

- Groepen voetgangers van minimum vijf personen die op de rijbaan lopen, vergezeld van een leider, zijn niet verplicht om rechts te lopen. Zij mogen ook links op de rijbaan lopen, op voorwaarde dat ze achter elkaar stappen.
- Groepen fietsers van minimum vijftien personen hebben twee mogelijkheden:
 - de groep volgt dezelfde regels als de individuele fietser;
 - de groep volgt de regels voor fietsers in groep.

Voor een volledige beschrijving van deze artikels kan je altijd een kijkje gaan nemen op de website van het Belgisch Instituut voor de Verkeersveiligheid, www.bivv.be of op www.wegcode.be.

Verkeers- en mobiliteitseducatie staan niet stil. Regelmatig worden publicaties geactualiseerd. Zo onder andere:

- **'Gidsen educatief materiaal'**.

Al het verkeerseducatieve materiaal gebundeld. Meer informatie op www.verkeerskunde.be

- **'Met de klas de straat op'**.

Een handleiding voor verkeerseducatieve routes in de schoolomgeving. Meer informatie op www.verkeerskunde.be

- **'Zet je fietshelm op'**.

Een folder die kinderen uitlegt hoe ze hun fietshelm moeten kiezen en dragen.

Meer informatie op www.bivv.be

Tot ziens!

Het schooljaar loopt stilaan op zijn einde. Laten wij eerst even genieten van de welverdiende vakantie. Maar na de zomer zijn we er weer. Dan pas gaan we er met veel enthousiasme tegen aan. Een jaartje werken aan verkeers- en mobiliteitseducatie? Tot ziens dan! ■

Praktijkgerichte verkeerslessen vragen, net als elke ander les, een beetje voorbereiding. Toch mag het niet de bedoeling zijn dat er elke keer een uitgebreid parkoers wordt opgesteld. Op de

achterkant van de nieuwsbrief stellen we telkens een eenvoudig leermiddel voor waarmee je toch heel wat activiteiten kan opzetten.

KEEP IT SIMPLE!

Stoeprandstroken

Stoeprandstroken gebruik je wanneer je op de speelplaats of in een zaal verkeersgedrag gaat trainen. Je stelt er de rand van het trottoir mee voor. Je kan er kruispunten mee vormen en weergeven hoe breed de rijweg is. Het middel bij uitstek voor voetgangerstraining!

Stoeprandstroken maak je makkelijk zelf. Snijd vier tot acht repels (breedte 10 cm) van een fel gekleurd stuk vinylvloerbekleding (standaardlengte 4 m).

Plaats op 5 cm van elk uiteinde een drukknop (ene zijde "mannetje", andere zijde "vrouwtje"). Zo kan je ze makkelijk aan elkaar zetten en er ook straathoeken mee vormen.

Bij **oversteektraining** maak je met stoeprandstroken vaak een voorstelling van het trottoir en de rijweg. Zorg dat de lengte en breedte van je voorstelling overeenstemt met de werkelijkheid.

Veilig op het trottoir stappen:

Kleuters en kinderen van de eerste graad lager onderwijs leren dat het trottoir een plaats is om te stappen. Rennen, springen, duwen, ... doe je er beter niet. De huizenkant is de veilige kant.

Een hindernis op het trottoir:

Langs welke kant stap ik er het veiligst omheen?

Haaks oversteken:

Kinderen tot 8 jaar oefenen hoe ze een "gewone" straat moeten oversteken. Dit doen ze in zeven tellen: **1.** links kijken, **2.** rechts kijken, **3.** nog een keer links, **4.** nog een keer rechts, **5.** links en stappen, **6.** rechts en stappen, **7.** goed doorstappen.

Een T- kruispunt:

Vanaf de tweede graad starten de oversteektrainingen aan kruispunten, eerst een T-kruispunt.

Een groter kruispunt:

Voetgangerstraining is er ook voor de oudsten van de lagere school. Zij oefenen de grotere, drukkere kruispunten. Maar al het voorgaande wordt niet vergeten!